

elden zich van stemmen. En is daarop, zonder stemmen, overeenkomstig het voorstel van den Voorzitter, besloten.

De Voorzitter brengt vervolgens in bespreking het in de afdelingen geuit verlangen, dat de beoogde verhoogingen zullen ingaan met 1886.

De Heer Stoop acht het voorstellen van een termijn van ingang in deze niet overeenkomstig de wet en meent dat dit, meer delicaat, aan Ged. Staten moet worden overgelaten.

De Heer Veth kan niet inzien welk bezwaar of er bestaat om ook in deze het gevoelen van den Raad aan Ged. Staten mede te deelen.

Daarop wordt, zonder stemmen, tot mededeeling besloten en bepaald dat afschrift van het verslag van het verhandelde in de afdelingen bij het bericht aan Ged. Staten zal worden overgelegd.

Is in behandeling gebracht voorstel van B. en W., om, ten behoeve van de gemeente, te kopen de buitenplaats *Mervesteijn* met aanhoorigheden, ten einde die tot openbaar park in te rigten.

De Voorzitter doet voorlezen een schrijven van het Park-Comité, blijkens hetwelk de tegenwoordige eigenares, Mevr. de Wed. Beelaerts van Emmichoven te Arnhem, bereid is bedoeld buitenverblijf met aanhoorigheden voor eene som van f 80,000 te verkoopen, onder bepaling: 1°. dat het tot openbaar park worde aangelegd; 2°. dat het minstens de eerstvolgende 25 jaren die bestemming houde; 3°. dat geen gronden daarvan zullen verkocht of in erfpacht uitgegeven worden dan die B. en W., met de bestemming van het park geschikt voorkomen, en in elk geval om op die verkochte of in erfpacht uitgegeven gronden te bouwen villa's naar de door B. en W. te stellen voorschriften; 4°. dat de verkoopster of wie zij daartoe zal willen aanwijzen, het geheel kosteloos gebruik zal hebben van het gebouw met koepel op die buitenplaats, aan den van Hoogstratensingel gelegen, tot 6 maanden na haar overlijden.

In antwoord op hare desbetreffende aan de gezetenen gerigte circulaire, heeft het Park-Comité inschrijvingen voor dat doel ontvangen tot een gezamenlijk bedrag van f 88,806, zijnde aan vrijwillige giften f 17,631, aan rentelooze voorschotten f 13,925 en aan voorschotten tegen 3 pCt. rente f 57,250. Aangezien het Comité echter nooit de bedoeling heeft gehad het park zelf te exploiteren of te administreren, wenscht het de zaak verder aan de gemeente over te dragen.

Ingevolge dien wensch stellen B. en W. thans voor:

1°. ten behoeve der gemeente aan te kopen de buitenplaats *Mervesteijn* met aanhoorigheden, voor de som van f 80,000, buiten en behalve de aan den aankoop verbonden onkosten, geraamd op pl. m. f 6000, behalve onder de door B. en W. nader overeen te komen bepalingen, in het bijzonder onder voorwaarde, dat die buitenplaats tot openbaar park zal worden ingerigt en gedurende de eerstvolgende 25 jaren aan die bestemming niet zal inogen worden onttrokken;

2°. tot dekking van koopsom en kosten te aanvaarden de aan het betrokken Comité, ten behoeve van bedoelden aankoop aan vrijwillige giften toegezegde som en ten laste der gemeente met hen, die zich daartoe bereids

hebben verbonden, aan te gaan eene geldleening van hoogstens f 71,500 's jaars, waarvan f 57,250 tegen eene rente van 3 pCt. 's jaars en het overige renteloos.

De Voorzitter wijst er op dat de zaak, die thans in behandeling is, een onderwerp geldt dat reeds jaren aan de orde is; de oprigting van het Park-Comité is daarvan dan ook een gevolg. Dit Comité heeft uitstekend ingezien dat, toen door de welwillendheid der tegenwoordige eigenares *Mervesteijn* beschikbaar kwam, zijn denkbeeld tot stichting van een park kon verwezenlijkt worden, en de uitslag zijner pogingen daartoe is, met het oog op den korten tijd, dien het te zijner beschikking had, zeker treffend te noemen.

Thans wil het Comité zijne taak aan de gemeente overdragen. B. en W. hebben daartoe bereids eenige voorstellen en plannen aan den Raad voorgelegd, die tot uitvoering van dien wensch kunnen leiden. Daaruit blijkt dat zij, althans de meerderheid van hun College, die plannen gunstig geneigd zijn. B. en W. ontveinen zich echter de bezwaren niet die daaraan zijn verbonden. Blijkens eene opgemaakte begrooting van rente, aflossing, arbeidsloon, vestiging van tuinman en arbeider, grondlasten enz., waartegen gebracht is een ontvangst van f 1000 aan huren van verschillende eigendommen, wordt jaarlijks eene uitgave van f 3000 à f 3500 noodig geacht. Deze cijfers zijn globaal, maar B. en W. meenden hunne begrooting zoodanig te moeten inrigten, dat er weinig gevaar voor teleurstelling bestaat. Blijkt ten gevolge van verkoop of betere huren de opbrengst hooger, dan kan dit slechts meevallen.

Op grond der groote voordeelen die het verkrijgen dezer buitenplaats aan de gemeente als park kan opleveren, hebben B. en W. echter niet geschroomd deze voorstellen te doen. Ieder ingezetene, van elken rang of stand, zal van het park kunnen genieten als hij wil en de gemeente verkrijgt een eigendom, dat steeds groote waarde zal vertegenwoordigen en zulks op minder bezwarende wijze, ten gevolge van den billijken koop prijs en de belangrijke vrijwillige en rentelooze bijdragen. Ook een der eigendommen van de gemeente zal door den aanleg van het park belangrijk in waarde stijgen, met name de Karremanuweide, die vroeger tot park gewenscht werd. Het kan niet ontkend worden dat deze daardoor als bouwterrein meer waarde kan en moet verkrijgen. Op deze gronden hebben B. en W. met vrijmoedigheid tot het doen van hun voorstel besloten.

De Heer van Wageningen verklaart, dat hij uitnaakt de minderheid van het Collegie van B. en W., door den Voorzitter genoemd, die niet tot dit voorstel heeft medegewerkt. Met het oog op den toestand der gemeentelijke finantien en de belangrijke werken, die meer urgent zijn, acht Spreker zich niet verantwoord de gemeente-begrooting met de voor het park benodigde som te bezwaren. Z. i. kunnen de voordeelen niet tegen de lasten opwegen; Spreker zal dus tegen het voorstel stemmen.

De Heer van der Linden kan het best begrijpen dat, als men alleen op de aangewezen punten het oog houdt, men zich genegen vindt om deze voorstellen van B. en W. aan te nemen. En toch zal hij de vergadering

niet lang ophouden met zijn afwijkend oordeel over een park aan te geven.

Spreker heeft vele parken, zoo hier als in het buitenland, bezocht en bijna altijd overviel den bezoeker het droevige gevoel der eenzaamheid. Men moet dáár den Turkschen trom roeren, of cafés-chantants hebben, of een goochelaar, die met woorden de menschen aangenaam bedot, om er veel burgers te trekken.

Dat evenwel velen op het bezit van zulk een pronkjuweel belust zijn, is niet onverklaarbaar. 't Is een gewoon verschijnsel dat zij, die kunnen, wel een mooie kamer in hun huis willen hebben, al komen zij er zelden in en al weten zij, nog zoo goed, dat naar het kostbaarste ornament, dat er aan den wand hangt, niet meer wordt omgekeken.

De groote vraag is echter: Is parkstichting eene gemeentezak? Door vergelijking met andere plaatsen kan men de vraag niet oplossen. De eigenaardige toestand en de omgeving eener gemeente komen hierbij, als voor 't algemeen genot des burgers, hoofdzakelijk in aanmerking. Hoe schoon ook *Mervesteijn* zijn moge, wie, van andere einden der stad, zal veel daarheen gaan? Tegenover gering genot voor de burgerij staan overgroote lasten. Want is van den Voorzitter de vaststelling der kosten wel als volledig aan te nemen? Trouwens, hij heeft het zelf gezegd: het zijn globale cijfers. Van de rente, ten laste der gemeente, tot pl. m. f 1800, is af te trekken eene onderstelde huur van f 1000; blijft f 800 plus de grondlasten, plus den aanleg en het onderhoud — naar de zoogenaamde eischen des tijds en de eischen van een Park — en dit alles is geraamd op eenige som; maar hieronder is niets gerekend voor de noodzakelijke verlichting en politie. Vooral bij de laatste — immers naar 't geen, zooals hij hoorde, nu en dan langs de openbare straat gebeurt — zal versterking geen weelde zijn. Zijn nu de gemeente-finantien zoo schitterend, dat men daarvan, op den aandrang van eenige burgers, een aanmerkelijk bedrag voor parkstichting mag offeren? Vorige Spreker heeft terecht er op gewezen, hoe dit bij onze begrooting niet passend is. Voor behoorlijke bestrating en voor trottoirs is geen geld; tot bevordering van reinheid en zedelijkheid, voor eene geschikte zwemplaat, hebben wij geen geld en voor eene plaats, waar de jeugd de kernen eener gewenschte beschaving zal ontvangen, eene kinder-bewaarschool, is geen geld.

Hoe volijverig nu — zonder tegenspraak — het Comité voor het bezit van dit juweel ook zij werkzaam geweest en hoe genoeglijk het ook zij van onder al die bijdragen de welgezindheid te mogen waarderen, ook van burgers die men slechts zelden ziet, maar altoos te vinden zijn, toch bedenke men, dat soms het prachtigste geschenk een zeer duur present kan zijn. Of zou niet voor den staat van menigeen het kostelijkste paard, dat hem geschonken wierd, te kostbaar wezen, als hij het moest onderhouden en elken dag te eten geven? Is het nu anders? En waartoe een park? Nog niet lang geleden heeft de openbare stem van een kenner den rijkdom van 't natuurschoon onzer omgeving geroemd en waarlijk in dit opzigt moet men toestemmen, dat voor het jaarlijksche offer aan een enkel